

Előfizetési tájékoztató: Helyben: 1 évi 4 ft., 2 évi 7 ft., 3 évi 10 ft. Postán küldve: 1 évi 4 ft. 50 kr., 2 évi 8 ft. 50 kr., 3 évi 12 ft. 50 kr. Egyes szám 10 kr.

ALFÖLDI HIRLAP.

Megjelenik kétfelét kétszer: Hétfőn, Csütörtökön és Szombaton este. Szerkesztés kiadó hivatali székében. Piaczom, gróf Degenfeld-házban az emeleten.

Hirdetmények díja: 5 hasábu peti szent 5 kr. Az előzetest és hirdetéseket elfogadják helyben a lap kiadó hivatala a gr. Degenfeld-házban és Telegr. H. Lajos könyvtárában. Külföldön: Bécsben, Majnai-Frankfurtban, Berlinben, Hamburgban, Baselben és Párisban: Haussoustein és Vogler; Bécsben: Brauner J. G. Oppelk A.

A debreczeni követválasztás hétfőn márczius 15-én.

A választás órája mind a három választókerületben reggeli 9 óra volt kitűzve; s azt legelsőbb is a czepléd-varga-utcai választókerületben kezdték meg, mintegy 15 percczel 9 óra után. E választókerület választási helyül a kaszinó nagy terme volt kijelölve; s a választási elnök Sápó Sámuel, jegyző Armos B. volt. A kerület ös zeirt választói száma teszen 1,360-t; ezek közül a választásou 400-tól 460-ig való választó jelent meg. Szóllósy Janos tette a képviselőjelöltségi ajánlatot, Patay Istvánt ajánlván; mely ajánlat mellett senki más szóba nem hoztván, egyetértéssel Patay Istvánt kiáltották ki ezen kerület megválasztott képviselőjéül; és érette küldöttség mezesztetett Patay István megérkezve, a választási elnök neki, nehány igen talpraesett jótívó mondattal a megbízó levelet átnyújtotta. Ezután az elválasztott képviselő köszönetet mondván választóinak a már harmad izbeni megválasztásért; aként formulázta országgy. lési megatartása irányzatát, hogy ő nem tartozik a szélső baloldalhoz, hanem a törvény határai közt az 1848-diki törvények érvényesítését igyekszik kiküzdeni, és a minden baj okozóját az 1867-diki törvényeket, a delegatiót s a közös minisztériumok lételet törekszik megsemmisíteni; és ha ezek meg lesznek semmisítve, a többi feladat és kérdés csak mellékes dolog. — Ezzel az egész választási eljárás, pontban 10 órakor be vala fejezve.

A péterfia-csapóutcai választókerület a választási eljárást a főiskolai imsházban 9 óra után mintegy 20 percczel kezdette meg; elnök: Harsányi Gábor; jegyző: Buzás Pál volt. Réváz Imre tette az ajánlat, Tisza Kálmánnak képviselőül való elválasztására nézve; mit is általános helyeslészek fogadtak a választók s őt képviselőül egyetértőleg kikiáltották. — Összesen jelen lehetett mintegy 900—1000 egyén a választási eljárásou, s ezek közül választó volt mintegy 600; az összeirt választók összes száma: 1,449. — Tisza Kálmánon kívül senki más, képviselőül nem ajánlhatván; az ő meghívása végett küldöttség indult; és ő választói körébe 10 óra előtt mintegy tíz percczel érkezvén meg, félóraig tartó beszéddel fejtegette először a talános iránynézeteit; azután pedig előbb a deákparttól a balközép ellen felhordott érveket szófalgatta; végre pedig a szélsőbaloldal mindent ígérgető és népámitó eljárását megrovólag sorolta elő; és az egész beszédnek ezen polemikus része nagyon érde-

kelte az összes választó és hallgatóközönséget s az többszörös eljenzessel vala kísérvé. A beszéd bevégezése után a főiskolai éneklőkar a Kolosey néphymnust enekelte el; s ezzel a választási eljárás fél 11 órakor be volt egészen végezve.

A hatvan-piacz-utcai választókerület a város-háza nagyteremben tartotta a választást; elnök Komlóssy Imre; jegyzők Tóth Sámuel tanár és Weinmann Fülöp voltak. A választási eljárást az elnök 15 percczel 9 óra után nyitotta meg; s legelsőbb is a kiküldetésükről szóló jegyzőkönyvet, azután pedig a a választásra vonatkozó törvényeket olvastatta fel. Erre Mészáros József Oláh Károlyt, Nagy Ferencz pedig Kiss Lajost ajánlották képviselőül; s ennek folytán az elnök felhívta mindenk ajánló felet, hogy a szavazatszedő bizottsághoz nevezzenek tagokat; s ilyen tagokul Kiss Lajos részéről: Csáky Gergely, Nádaszy Ferencz, — Oláh Károly részéről pedig Bátorfi Sándor és Kerekes György nevezettek ki. A szavazás 10 óra előtt kevéssel kezdődött meg és az szakadatul folytatván, 11 és fél órakor már nem jelentkeztek szavazók. Ekkor elnök tudatta a választókkal; hogy a 12 óráig való időközöt tűzi ki a szavazatok beadására határidőül. Ezen időköz végeig azonban már szavazók nem jelentkezvén, 12 órakor az elnök a szavazást berekesztettnek kihirdette; s a szavazatok addigi eredményét kihirdette. E szerint beadatott:

Kiss Lajosra 512,
Oláh Károlyra 54 szavazat. Kiss Lajos meghívása végett számos választók mentek el; s ő nem sokára megjelenvén választói körében, őt a választási elnök szívesen üdvözölte. Kiss Lajos minden nagy szavak használása nélkül meglőszönte választói bizalomnyilvánulását s ígérte, hogy az általa eddig követett irányban munkálkodva, mindent elkövet a haza jóléte előmozdításá végett; aként irányozvén eljárását; hogy az áltál semmi megievő jó ne közgazdaság. A választási eljárás 11 óra után 14 percczel ért véget. E kerületben 1269 választó volt összeírva.

A választások, mivel ellenpart részint nem volt, részint pedig az igen elvonultan viselte magát, kellő renddel folyt le; azonban lehető szükségesetére a főörsgen készen állott a katonaság. — Mint az egyes választások leírásánál kitett számok mutatják; egyik választókerület választási eljárására sem jelent meg az összeirt választóknak még csak fele is; és ha épen ilyen nagyon rossz idő nem lett volna, — a mi miatt a mező és egyéb munkának utána nem lehetett látni, — még sokkal kevesebb választó jött volna el a választásokra

A bármí áron és minden áron lehető pártgyőzelem!

(K.) A politizálásba elegendő és a hazafiaskodásban taradozó magyar embereknek általános gyengeségük; hogy az első benyomásnak, a minden ároni hazaboldogítás szalma tűzének s a párt csábítgatás verbuválásainak: igen hamar áldozataul esik; — a párt eljárásokban nem tudnak türelmesek lenni; nem veszik eléggé szigoruan az igazmondást, a lelkiismeretes szinezést és igéretet tevést; — nagyon hamar összetévesztik a szerepeket; a politikai bölcsességet és onzestelen önállóságot s hazafiaságot; minden zugban tenyésző gombának hiszik; a leggyanusabb, az elég kárhuzatos, vagy méltan gyantus multja után is, akárhöz is rogtón elhiszik szabadelvű és hazaszerető alakoskodásait; és a legbizalmas hittel karolják fel a legrongyosabb minőségű multtal bíró hittagadó, s a körülmények változásathoz képest már elég gyakorta szint változtatott egyéneket is.

Talán a világ összes alkotmányos országai közt egyben sincs annyi politikai szédelgésre vállalkozó politikai kontár: mint hazánk 100 és egynehány megyei és városi helyhatóságai körében, és innen származik az: hogy hazánkban az ellenzék annyi sokféle árnyalatúvá és annyira különböző irányu, felfogású és eljárásu töredékekre szakadozott szét.

Nem lehet ezuttal célunk az ellenzék egyes párt-töredékeinek felfogásait és eljárásait rajzolgatni és rostalgatni; azonban kénytelenek vagyunk ószintén beismerni: hogy az ellenzék egyes csoportozatainak némely fővárosi közlönyei épen aként járuak el, mint az egykori római augurok: egymásra nevetnek és egymás épen nem correct eljárásaira nézve bölcsen hallgatnak.

A mi erős meggyőződésuuk az: hogy az ellenzék csak akkor lehet erős és hatalmas a közvélemény küzdterén: ha az a jogosság, az el nem ferdített tiszta igazság és a meg nem széplősített erkölcsiség fegyvereivel és érveivel küzd állandóan, s nemes és lelkes s lelkesítő kitartással.

Ez okon a mi egyszerű észjárásuunk egészen másként fogta és fogja fel a balközép eljárásánál követendő módozatokat: mint a miként azt a pesti népszersűsgvadászok harsogtatják és úzértedtetik.

A balközéppárt híveinek egyáltalában nem szabad soha azzal tartani: hogy a czél szentesítő eszközök; és így, nem szabados akint járni el: hogy mindenféle lehető eszközök, utak és erőszakoskodások felhasználtaasanak, csak hogy a pártgyőzelem minden esetre kiviható legyen. Olyan eszközökkel: biztos jó viszonyokat nem lehet alkotni s előállítani.

A balközép embereinek nem szabad ámitgatással,

TÁRCZA.

A debreczeni kertészeti-egylet izelő bizottsága

- 1868-dik évben a következő gyümölcsöket találta ízökre nézve legküzönöbnek s annál fogva szaporításra ajánlhatóknak:
- 1-ször. Almák.
Harbert Rambourja, Hajós Józseftől.
Piros királyka, Hajóstól.
Belle de Saumur, Liptai Edétől Nagy Faluból.
Sikulai, Aczél Pétertől Aradról.
Koronasalma, Hajóstól.
Nó-ranét, Dalmi Károlytól.
Kis esikos pepin, Dalmi Károlytól és Veszprémi János-tól.
Tót alma, Hajóstól.
Gászdonki kormos, A kertészeti-egylettől és Domokos Lajó-tól.
Nagykasszói alma, Az egylettől.
Búzásalma (hosszúkás), Bükk Lászlótól Tótiból, késő tavaszig épségben elállott.
Jansen von Weiten, Liptaitól.
  - 2 ször. Körték.
Tottleben (oszti), Liptaitól és Kerekes Jánostól.
Beurre Aremberg, Liptaitól.
Normanni piros Izembart, Egylettől.
Prezel Kolmár, Domokos Lajostól.
Maria Luiza, Domokos Lajostól.
Regel tin, Debreczeni Lajó-tól és Veszprémi Jánostól.
Szilveszter, Kerekes Jánostól.
Poir Tonneaux (késő téli), Bükk Lászlótól.
Vilmos Kálmán-körte, Tamassy Károlytól és Dalmi Károlytól.

(Szerkesztői példány. B. n. h.)

Lauer husvéti vajkote, Veszprémi Jánostól és Bükk Lászlótól.

3-ször. Szilvák.
Korai Berczenzei.
Violette de Galoppin.
Admiral Rigni ringlót.
Zöld Ringlót.

4-ször. Dinnyék.
Mars-oszki görögdiunye, Csanádi Istvántól.
Bém tábornok sárgadiunye.

5-ször. Szőlők.
Meggy-zin bakar, A bakarok közt legedesebb, Dr. Miskolci Mihálytól s többektől.
Sárga vagy rozsdás Muskotály, edesebb mint a zöld és fekete Muskotály, Miskolci Mihálytól és többektől.
Kovács Józsefnél Bátorkesziben „Muscat Lunel” név alatt.

Smirnai Muskotály, Molnár Györgyné, Veszprémi János- és Kovács Józseftől.

Muscat frontignan rouge, Molnár Gy., Veszprémi J. és Kovács Józseftől. (Erős betedés nélkül télen át könnyen kifagy.)

Muscat croquant=nagyszemű fehér vagy sárga ropogó muskotály, Molnár Gy., Veszprémi J. és Kovács Józseftől.

Lucina Locca, Kovács Józseftől. Jó ízű, igen edes.

Chasselas reoge royal=piros királyi gyöngyszőlő, Molnár Gy. és Veszprémi J.-tól.

Korinthusi nagyobb szemű magvatlan, vagy persiai magvatlan, Molnár Gy., Veszprémi J.-tól. Debreczeni Lajosnál persiai gohér név alatt.

Rózsaszőlő, igen edes, Molnár Gy.-tól.
Meráni fehér, Bükk Lászlótól.

Piros gyöngyszőlő=Chasselas rouge, Molnár Gy., Veszprémi J. és Kovács Józseftől; ez utóbbinál a Dolecetta név alatt is ugyanaz.

Zeller levelű Kovács Józsefnél.
Az alföldi fehér és sárfehér (bor fajok) egy és ugyanazon fajnak találtattak.

A laktársak.

(7-dik közlemény.)

Emil elköltözése által nagyon érzékenyen észrevehető csorba állott elő a két család körében; mihez járult még az is: hogy Warbeckné asszony minden lehető elkövetett, hogy a két család közt minél inkább kiszélesülő ír jöjjön létre. Phóbét nem akarta többé anyja lebocsátani Hansenékhez; azt adván okul: hogy ő mit nagy leány, s anyja közelében kell lennie. A Konrad felmenetele is mindkínabb ritkábbá lön. Ot Emmel közösen Warbeckné az angol és francia nyelvekre oktatta; ezen oktatás ugyan az Emil elmenetele után és tovább tartott; de mihelyt az oktatás idejének vége lett, Konrad nem időzött tovább oda fen, mert arra Warbeckné őt most már nem unszolta.

Warbeckné mind inkább közeledett a vele egy rangban lévő asszonyok társaságához; Phóbét lassankint minél több hasonkeru barátne vette körül; a házhoz asszonyok és leányok jöttek gyakran látogatóba; vagy pedig Warbeckné leányával egyik vagy másik új barátnéval órákon át időzött; a nélkül, hogy a tanulmányozásiba elmélyedi tanár mindezen átváltozást észre látszott volna venni. Az csak Hansenéket lepte meg s ő előttök lön mindig inkább kétségtelenné s feltűnővé.

Igy telt el két év; és Phobe már 14-dik születés napját érte el; s az épen vasárnapra esett. Hansenné e napra rendesen egy óriás nagy tortát szokott sütni ajándécul; Konrad pedig a lehető legpompásabb virágcsokrot kötözte össze és adta át a leánynak. Mindez ezuttal is megtörtént.

a tömegnek be nem váltható ígéretekkel stb. való eszkalatására, elusztatására, végsőre, és az olyan igyekezetet s eljárást elégségiteni.

A balközépek: sem a minden áron opponálni törekvő dühös politikusokkal, sem a magyar birodalom szétdarabolását mesterségesen és bárány bőr alá rejtözve előkészíteni mesterkedő nemzetiségi ellenzékkel nem szabad semmi tekintetben együttesen cselekedni és összefogozva járni el.

Ha gyakorlatiasan tisztáigazság az, a miért, és a mi mellett a balközép viv: kétségtelenül eljön arra nézve a győzelem ideje s ki tudja azt vinni; ha nem rögtön mindjárt is; de minél rövidebb idő alatt, mielőtt eljárásának és követeléseinek helyessége és köz-hasznúsága való s á g o s k ö z v é l e m é n y n e nő vi ki magát; a mit, a minden mesterkedésnél hatalmas meggyőző erővel bíró gyakorlati élet tapasztalatai s tanúságai által lehet elérni.

Mi tehát:
1-ször is a legszeplőtlenebb tiszta, nemes és minél önzéstelenebb eljárást várjunk és követeljük a balközép tagjaitól.

2-szor követeljük a legszigorúbb összetartást, az egy fejűséget és a minden kalandos politikai működésű párttörredékekkel összefogozva való működés elkerülését.

3-szor követeljük: hogy az új képviselőház megalakulása után, a balközép azonnal kellőleg szervezkedjék; megállapítsa jövő eljárásának tervezetét és ne legyen az sokfejtű.

Debreczeni napló.

□ **Vasárnap** márcz. 14-kén d. e. fél 11 órakor tartották értekezletet a városban nagytermében az Oláh Károly képviselőjelöltöt pártoló hatvan piacz utczai választók. Ez értekezletben a mintegy 200 főre tehető hallgató közönségen kívül, azon kerület választói közül legfeljebb 80 egyén vehetett részt; s ezek közt az azon kerület értelmisége közül csak olyan választók valának láthatók: a kik Oláh Károlyval rokonságban, közeli barátságban, vagy egyéb ismeretségi viszonyban állnak. Elnök Mészáros József megnyitván az értekezletet: küldöttséget nevezett ki, a mely a képviselőjelöltet a gyűlés helyére meghívja; és a képviselőjelölt mintegy: egy negyed óra múlva megérkezvén: programját körülbelül fél óráig tartó beszédben fejtegette; s beszédének számos részét a választók megélezték. Az értekezlet fél 12 órakor szűnt.

□ **Ugyanez nap,** a délutáni vonattal 3 óra után érkezett meg Tisza Kálmán, Közlekedési miniszter. Ő is eljött a városba, s az igen kellemetlen esős idő dacára is elég nagy néptömeg várta őt az indománál. A várvárt képviselőjelöltet Varga Lajos választó üdvözölte; mely üdvözlőt Tisza röviden megköszönvén, eljenzéseket kísérve a városi főkapitányval a város díszfogatán szállított a városba, mintegy 40 főtől bandérium és számos fogat kíséretében; és szállása előtt ismét zivert eljenzéssel üdvözöltetett.

□ **Péteriá-csapó-utczai** választókerület megválasztott képviselője Tisza Kálmánnak emlékül egy arannyal himzített, s egyik oldalán az ország és Debreczen város címerével ellátott díszes zászlót készítettek, melyet neki választói a választás napján adták át. A zászlón levő himzések: a Király Erzsébet, Kulcsár Erzsébet és Harsányi Mária fiatal leánykák kezei műve.

— **Közegészségügyi hivatalos orvosi jelentés** január hóról 1869-ik évben. — Az időjárás

január hóban gyakori változásokon ment keresztül; első hete enyhe esőzésekkel, 2-ik hete fagyokkal, 3. és 4-ik hete fagyokkal és havazásokkal telt el, midőn az utolsó napokban ismét esőzések állottak be. Eső esett 5 nap, hó 6 nap, 13, 16, pár. von. csapadékkal — a hőmérő legmagasb állása 1-én délel 7. 4. R., legalantabb 25-én reggel — 11. s. R. mutatott. A légsúly mérő 331. 70. és 339. 39. pár. vonal közt változott; uralkodtak a déli és észak-keleti szelek.

A közegészségi állapot sokat szenvedett a nedves és változó időjárás miatt; gyakoriak voltak a megbetegülések, de nem veszélyesek; a halandóság is kisebb, mint december hóban; — a légy szerek hurutos bántalma legterjedtebb volt, mutatkozott mellette erős lobbok, csorvás gyomor bajok; a váltóház csaknem egészen megszűnt. — Hagymáz ritkán fordult elő, többnyire szerencsétlen kimenetellel.

A polgári kórházban a betegforgalom a következő volt:

átjött január hóról	n 8 — nő 9=17)	=53.
felvételtett jan. hóban	n 21 — nő 15=36)	=25.
elbocsát. jan. hóban	n 12 — nő 12=24)	=25.
meghalt jan. hóban	n — — — 1=1)	=28.
maradt február hóra	n 17 — nő 11=28)	=119.

Halálozás: meghalt az egész városban, ide nem számítva a katonai kórházat, finem 64, nőnem 55 = 119. Népesség: született, ide nem számítva a héber valláson levőket, finem 96, nőnem 87 = 183.

Házasság r a lépett prot. vallású 84, r. kath. 3=87 pár.

Szerencsétlen haláleset egy volt, egy beteges nő megfagyott. Öngyilkos egy férfi. — Debreczen, febr. 18. 1869.

Dr. Tege Imre m. k., városi tisztí főorvos.

— **Meghaltak** márcz. 12. pñau. Kiss Bálint 67 é. mellvízkórban; piaczu. Burai János csosz 65 é. tüdőorvadásban; hatvanu. Bajdó Sándorné Kegyes Sára 102 é. vegyengülésben; pñau. Szabó István 1. Eszter 1 hónapos májlobban; hatvanu. Jámor István 1. Juliánna 7 hetes béllobban; márcz. 13. eszpon. Varga Sándor 1. Lajos 13 hónapos béllobban; csapou. Kiss István 1. Zsuzsanna 1 é. szkórban; márcz. 14. Elek Ferenc 1. Ferenc 5 hónapos béllobban; vargau. Kelemen József földmives 33 é. tüdőorvadásban; czeglédu. Dobosi Mihály 1. Juliánna 11 napos ráng-görcsben.

Fővárosi hírek.

— **Királyné ő Felsége** márcz. 12-dikén este visszaérkezett Budára. Kíséretében voltak: gróf Andrásyné, Majláth országbíró, a déli vaspályatársaság elnöke gróf Zichy stb. Az indoházban ő Felségét báró Wenckheim miniszter, a polgármester és főkapitány fogadták.

— **A magyar kir. pénzügyminisztérium** a sokszelést, mely eddig az osztr. hitelbank hatásköréhez tartozott, legközelebb át fogja venni. Minden megyében egy fő-kasszárteret fog felállítani. Az ezen változásra vonatkozó szükségletek épen kidolgozás alatt vannak, s a legközelebbi törvényhozás elé fog terjesztetni.

— **A népoktatási törvény** 11, 30 és 32. §-ában az iskolai előjárásoknak köteleességüké van tétel: hogy az iskolát földgömbbel, térképekkel, természetrajzi ábrákkal s minden szükséges elegendő számú taneszközzel, iskolai könyvekkel és tanszerekkel felszereljük. A vallás- és közoktatási miniszter által intézkedés van tétel, hogy a legzártszerűbb, legzártszerűbb s olcsó földgömbök készíttessenek, egyelőre a magyar korona országairól. Európa pártól és a földgömbökről. E földgömbökről közöl Magyar-

ország falibrosza már készen is van és kapható. Európa falibrosza legfeljebb hat hónap múlva meg fog jelenni; a földgömb részének falibrosza tervezés alatt van. Vallás- és közoktatási miniszter hasonló módon intézkedett arról is, hogy a földgömbökhöz, mennél előbb juthassanak az iskolák előjárásai, valamint arról is, hogy a földgömbökhöz, a földgömbökhöz hasonlóan híven tüntessék elő legalább a száraz földet és tengereket; készített olyanokat is, melyeken a szárazföld felemelkedési viszonyai különböző színekkel vannak előtűntetve. Gondoskodott továbbá arról is, hogy minden iskolai előjárás anyagi tehetségéhez, és iskolája szükségéhez képest kisebb nagyobb s annáltozva csekélyebb és csekély árakon szerezhesse iskolájának földgömböt.

A magyar akadémia ez idei közgyűlése ápril hó közepén fog tartatni, és pedig 10-kén megjelene, 11-kén értekezletet, a következő 3 napon igazgatósági és nagy gyűlések, végre 17-dikén ünnepélyes közgyűlés.

— **Osterlaim Károly** könyvkereskedő s az „Athenaeum” igazgatójának papir- s könyvraktára a borz-utczában márcz. 12-kén az esti órákba kigyuladt. A tüzet csak tetemes károkat után lehetett már elfojtani.

— **Az „Ujvilág”** című szépirodalmi, társadalmi, ismeretterjesztő és kritikai lap, — melynek megfelelő külön dívatrésze van a hölgyek számára és másfél nagy íven, havonként háromszor, és pedig minden hónap 1-ső, 10-dik és 20-dik napján jelenik meg; ezenkívül minden egész és fél éves előfizető az év közepén egy díszes műlapot kap; — előfizetést hirdet ápril június 1/4 évre 2 frtjával, a hölgy-előfizetők részére a dívatmellékletekért az ár az ápril—június 1/4 évre 2 frt 60 kr.

— **A külső-dob-utca** sarkán, a lövölde háta megett, a Hürsch-féle olaj- és vízmentes ponyva-gyár épülete márcz. 13-kán éjjel leégett, sok repczével, mely ott fel volt halmozva. A kár nem felette nagy, mivel az épület biztosítva volt. Nagyobb volt a veszély, melyben a közlebbi szomszédok forogtak. A gyárépület magas tűzfalával közvetlenül a pesti közúti vaspálya-társaság istállóhoz támaszkodott; hol, mint tudva van, számos ily istálló, kocsiszta, nagy mennyiségű szén, zab és szalma áll. — Az egész éjjel után vették észre. A gyárban, hol rendszeren éjjel is szoktak dolgozni, épen mult éjjel nem voltak munkások. Belülről, sőt — ugylászik — legalulról nyilván ki a gyárépület, csak akkor vették észre a veszélyt, midőn a lángok a tetőn is kicsaptak.

— **Kaszárnyai élet** Pesten, márcz. 4-én. Ha a vén nap vasárnap reggel korábban kibújt volna felhő-takarói közül, olyan jeleneteket látott volna, a melyenekhez eddigél Budapesten nem igen vala szerencsége. Az egyetem épületei telett komor felhők gyülekeztek. Három-negyszáz ifju ember, ki eddig hűségesen köptatta részint az egyetem padjait, részint a Kammon és Fillingér székeit, nézett busan a vén, zöld épület felé. „Ezután csak félig lesznek a föld!” sohajtott és megindult arra, a merre eddig csak olyankor járt, ha néha napján észbe jött megnézni, van-e még levél az Országos kert fán? Az üllő-utú kaszárnya felé. Ennek a nagy háznak, melynek a lakói házbért sem fizetnek, ma nagy napja lesz. Az önkényeseket ma vizitálják, ma mondják ki mindenkié az ítéletet: tauglich-e vagy nem. Mind olyan ember a kinek ez előtt csak egy pár esztendővel távolról sem jutott észbe, hogy még ő rá is rákerül a katonaság sora. Egyik sem hitte, hogy a Corpus Juris, vagy a bonczoló asztal, vagy a térképek és czirkulusok mellől trombitaszó hilla el. Pedig így történt. A régi bakancsok ott a kapu alatt meg letu a második emeleten nevetkérezve nézegettek

A nagy torta átadatott Phöbének, és Konrád s pompás bokrétával felindult a Phöbe lakába.

A szoba ajtajához érkezvén Konrád, onnan belől sokszoros leány nevetkezés hallatszott ki. Ő tehát egy ideig bátorozatlanul állott ott: hogy belépjen e... Elvégre neki bátorodott; koczogtatott s belépett a szobába.

Természetesen: minden leány ő feléje fordult; Warbeckné fejbillentéssel intett feléje, Phöbe pedig megsokkott artatlan elfogultlansággal elébe szaladt; átvette a bokrétát, és megcsókolta őt; mint az az ilyen ünnepélyes alkalomkor addig szokás volt.

Mindezen körülmények annyira összezavarták Konrádot: hogy egyáltalában nem tudott szavakat találni.

„Konrád! jöjjön ön üljön ide közénk! s igyek egy csésze csokoládét!” kínálá őt Warbeckné.

Ezen ünnepélyes hideg modor Konrádot elármítette; s ő egészen elcsapadt.

„Köszönöm, köszönöm! le kell sietnem!” viszonzá Konrád dadogva.

„Mama! mi ez? miért szolász Konrádhoz aként, mint idegen emberhez szokás... Konrád! kérlek maradj!” szóla Phöbe a leszívélyesb ösztönéssel.

„Ó már Konrád többé nem gyermek!” felelé az anya nyugodtan.

A legnagyobb zavarral sietett el a szobából Konrád... és egész elkéserevéssel nyargalt a kert legtavolabbi részébe: hogy ne lássa őt senki... ne lehessen senki tanuja az ő lelki fájdalomnak;... és elkéserevése haragjában a földre döntött egy pár eserepet azon virágokból, melyeket addig Phöbe számára gondosan ápolt.

A szétterve földrehulló virágcserepek zöreje magához téríté őt.

„Hiszen sem ő, sem a virágok nem okai semmi-

nek!” szóla Konrád magában, és szeméből enyhítő könnyek törvén ki, egyik virágház állványai megé egy zugolyba buzdótt el.

És azon naptól tova Konrád egészen megváltozott; mogorva, bosszus és türelmetlenné lett; annál inkább, mert Phöbével soha sem tudott találkozni s beszélgetni.

Konrád azon lelki állapotja Hansennek tünt fel leginkább; s ő azt férje előtt többször szóba igyekezett hozni: de Hansen azzal tarotta: hogy a már férfivá emberesedő Konrádhoz a komolyság illik. E nyilatkozat azonban az anyát egyáltalában nem nyugtatta meg.

Warbeckné rendszeren vagy gyengelkedett vagy látogatónba járt s így leányának mindig közelében kellett lenni;... ez okon Konrád s Phöbe több hónapon át nem találkoztak egymással.

A tavasz is már lassankint elmúlt; s június hó első napjai érkeztek el; a mikor a virágok a legigézőbb pompával ékeskedtek és nyitak a kertész terjedelmes kertjében és üvegházjaiban.

Konrád a kert duzs virágyűjteményéből egy választékosan egybefűzött s ritka kedves balzsamillatot árasztó nagy virágbokrétát kötött s küldött fel Phöbének korán reggel.

Warbeckné asszony még aludt a mikor Phöbének a bokrétát átadták. A leány azt maga elébe egy pohárba állította... és gondosan szinte szálankint átvizsgálta; hogy mintegy a virágok sorozatából, azok szirmaitól... az azokon csillogó harmatgyöngyökből kiolvassa s értelmezze a Konrád gondolatait és fájdalmait.

„Sirhatnám a miatt, hogy le nem mehetek ő hozzá, gyöngéd gondoskodását megköszönni!” sohajtott fel a rebegő leány, s lázas izgatottsággal hajlott ki az

ablakon: csakhogy Konrádot valahol a kertben megtalálná és neki szeretetteljesen inthetne.

Phöbének Konrád számára már olyan előszám-láthatatlan sok-sok mondanis kibeszélni valója volt volna... és miért is késiekedik ő azokat neki elmondani? tündökött a leányka magában; és érzelmeinek legyőzhetlen izgézte azon gyors elhatározásra készíté őt: hogy szaladjon le a kertbe, azt körül futni; és ha netalán ott valamire találkozik Konráddal: legalább szól vele és elmondja szenvedéseit s bánkódásait.

Mint a kalitkából kirepült madár, örvendező, de ogyszersmind elfogódott érzéssel haladt le a lépcsőn Phöbe és himes pillangóként tündezett ide-stova a kert ösvényei s ágyai közt, hogy Konrádot valahol fel találhassa.

Gyveleg.

— **Nemzeti színház.** Az olasz operai előadások ápril 3-kán kezdődnek. Az első előadás „A kegyencznő” lesz. A bérlők páholyaikat ezen előadásokra is mindnyájan megtartották. — A dunamelléti színházi telek egy négyeszetéért már 305 frtot ajánlanak; árverés utján fog eladatni.

— **Amerika.** A lutheranus zsinat egy szerencsét nevezett ki Észak-Karolinából, lelkipásztort. A fekete jelöltet ki a végre kinevezett bizottság megvizsgálta és alkalmasnak találta. Ez itt a legelső eset, hogy szerencsen evangeliomi lelkészi tisztre hivatott. Van egyébirant néhány lutheranus néger gyülekezet délen.

— **A belga törvényhozó testület** az „Acta sanctorum” kiadását eddig évenként hatetzer frankkal segélyezte. Most azonban jobb helyet talál pénzenek, minthogy azt képtelen babonák terjesztésére fordítsa, s a segélyezést megtagadta.

a magastetejn kalapokra és lénymázás topánokra s egyet igazítottak „holzmuhtznijükön” meg a bakancs-szójon. De ne vesztessük itt az időt, menjünk be a nagy szobába. Ott van már az élet-halál ura: a doktor is. Mindenkinek dobog a szíve, és a kinek alapos oka van hinni, hogy nem válik be, tele szájjal hirdeti, hogy nem képzeltet magára nézve most hamarjában nagyobb szerencsét, mintha untauglich lenne. Egy kis emberke egyre ágaskodik és kérdeget egy káplárt, hogy vajon megüti-e ő az ötvenkilencet? A pörge bajszu káplár egy viczet faragott rá: „No az ötven tan meglesz, ha huszontól be nem éri az ur.” Nem is képzelt, hogy ezekhez a fél-rekrutákhoz is eljutott már a felvilágosodás, melynek értelmében az „ötven” és „huszont” immár kitöröltek az élek sorából. „Te, pajtás, bevalók-e én, mit gondolsz?” kérdezte egyik szorongó a másiktól. „Igen, igen — felelt a másik az egyeknek, — csak ne támaszkodj rám. Elég lesz később bornyut hordanom.” Ezalatt szölgöngyök a hivatást egyenként a spanyolfal megé, mely akkora és oly vastag, hogy bátran beállhatna is. Előbb a mérték alá állítják őket és megmondják, hogy hány hüvelyknyire nőttek. Azután jön a haddelhadd. „Tauglich — untauglich” hangzik a bástya megől. Az egyik fütyörészve jön elő. „Egy esztendő nem a világ” — és kezét fog a „kameradokkal.” A másik ugy sounpolyog és visszamegy a vén, zöld épülethez, az egyetemhez. „Tehát mégis a tiéd maradtam — egészen.” Holnap dére esküt tenni. Ezzel mennek haza a tauglichok. Meg is jelentek mind. Pompás ötszáz legény állott ott a nagy udvaron glédában. még a nap is mosolygott rájuk: most tartották az első esküvőjüket. A sok szép, leány közül meg, a kik a számtalam ablakból és a négy emelet folyosóiból nézték a dolgot, nem egy gondolt a másodikra, melyet ez az új institútó — fájdalom — bizonytalan időre elnapolt. A sok czilinder emelkedett ki mindenütt, körö-körül. Sokan voltak, a kiket a patriotizmus szük nadrágba bujtattott. Egynehánynak a lábát már a bakancs is szorította. Hozták a zászlót s megzúdult a néphymnus. A hadsegéd olvasta fel az esküt előbb németül, azután magyarul. A mint az első magyar szót kimondta, csakugy barsogott az egész épület. Fél egykor ötszáz katonával többje volt a „birodalom”-nak. A zászlót mely alá esküdtek, elvitték, a közönség széteszolt és az egyszerű, de nagy jelentőségű ünnepélynek vége volt. Azóta reggelenkint egészen új életet látnak a kaszárnya falai. Az újak beosztattak századokba és mindennap foly a mulatság. A káplárok nagyban „ekkeczéroztatják” őket. Legnagyobb kinja van azóta az ezred szabójának. Annak a szabóját harminczan-negyvenen mindig ostromolják, hogy mikor lesz már meg a mondur? V. U.

Belföld.

— Ugocsában és pedig Tekeháznál már márcz. 7-kén megkezdődtek a vasut érdekéből kisajátítási tárgyalások, s a 7-két követő napokban Halmiban, Zsadányban, és így tovább fognak folytatni.

— Az egri nek a mult szombatra híresztelt „aszszonyok körmenete” Egerben csakugyan megtörtént. Azt a „M. Á.” ekint írja le: „Tessék képzelné egy 130 népszemélyből álló, útváltó s lármaszó csapatot, melyet leginkább parasztnők, gyümölcs- és zsemlyeáruzó kofák, politizáló szolgálók, cigány- és polgárnők képeztek, mely utóbbiak számára mintegy 8-an a menet élén lépdelték nagy büszkén, előttük nagy fehér zászlóval, melyen e felírás állott: „Igazság, egyenlőség, testvériség.” Közvetlen mindjárt haladt az „amazon lovas-ság”, utánok az útváltó asszonytömeg feneketlen egri sárban cزامmogott, nemzeti zászlókat lobogtatva. A zürzavaros tömeg közepén rongyos cigányok nyeggettek hegedűjüket s egy vén vadászokürtöt. Tessék hozzáképzelné még a menethez a sok utca-kölyköt kik annak szegélyét képezték, s a részeg paraszt-suhancz sereget, s lehet fogalma bárkinek is a szombati „aszszonymenet”-ről, mely mindenkinek méltó bosszankodására az utcákon átvonult s végre Csiky háza előtt megállapodott, hogy a nagy „népember”-nek ovatóit csináljanak: Mit mind neki lehetetlennek tartott volna, megtörtént. Csiky, ki a magyar parlamentben helyet akar nyerni, nem tartá méltóságán alulinak, ez örült tömegnek beszédet tartani, s az átnyújtott zászlót elfogadni. Hihetetlen, de mégis igaz, hogy egy politikailag érett népnél ilyesmi történhetik.”

— Károlyváros, márcz. 13. Király ő Felsége 3 órakor érkezett ünnepesen diszített városunkba. Zágrábtól Károlyvárosig — kedvezőtlen időjárás daczára — több állomáson sietett tisztelni a föld népe, kik ő Felségét „zsviók”-kal üdvözlék. A vonat úgyudőre és haran-zugás közt érkezett meg Károlyvárosba. A mint ő Felsége a waggonból kilépett, a pályaudvaron és azon kívül jelenlévő nagyszámú tömeg lelkesült „zsviók”-ban tört ki. Ő Felségéhez a polgármester beszédet intézett; ezután egy polgári családból való leány erőteljes hangon egy elmes költeményt adott elő, mi által ő Felsége láthatólag meg volt hatva. Ő Felsége erre néhány meleg szóval köszönetét fejezi ki a loyális fogadtatásért. Ő Felsége ezután — a népből alakult bandérium előllovgalása mellett — a dusan diszített városon keresztül, mindenütt éljenzetve, a katonai gyakorló-térre kocsizott, az ott felállított csapatokat megszemlélendő.

— Zágráb, márcz. 13. Beust grófot az országgyűlés elnöke meglátogatta. Andrassy közel 150 látogatót fogadott, 1—4 óráig pedig Beust gróffal érkezett. Ő Felsége ma Károlyvárosra utazott, hol 9 órakor

megérkezvén, öröm-diadallal fogadtatott. Ő Felsége elutazása esti 11 órára van kitűzve. — Ő Felsége délutáni 5 órakor Károlyvárosból visszaérkezett.

Oszttrák birodalom.

— Bécs, márcz. 12. A „Reichsraths Corresp.” jelentése szerint a követek-háza márcz: 20-tól fogva 14 napra elnapolandja magát, és az üléseket apr. 5-én veendi ismét tel. Az ülésszak bezárása tekintetében a minisztérium még nem határozott véglegesen minthogy a telekadóra vonatkozó reformot még a folyó ülésszak alatt kívánja elintéztetni.

— Az oszttrák-magyar csoult a bukaresti fejedelem a követek-zavakkal fogadta: „Szerencsésnek tartom magamat, hogy önnek szavaiban azon jóakaró érzelmekeket feltalálom, melyek ő felsége, a császár és király kormányát Románia iránt lelkesítik. — Nemesak a két ország kölcsönös érdeke, hanem a leg-összintebb óhajtam is: ő felsége, ausztriai császár és Magyarország királyával a legbarátságosabb viszonyokat fenntartani.” „Elfogadva azon leveleket, melyek önöket oldalam mellé mint apost. ő felségének agensét és főconsulát megbízák, igérem kormányom támogatását, a mely sietni fog, amennyiben tőle függend, hivatásának gyakorlását Romániába minél könnyebbé és kedvesebbé tenni. Élénk óhajtamom, miszerint itteni létök minél kellemesebb, hosszabb legyen.

Külföld.

— Márcz. 3-kán a Buckingham palotában cercle tartatott, melyen Viktoria királyné, mint közönségesen, özvegy fejkötőben jelent meg s ruhája félgyszáltyolokkal volt diszítve a rendjelek közül a térdszalag-rend szalagját és esillagját, a porosz Viktoria Albert és Luiza rendeket és a coburg-gothai hazarendet visele. A diplomatiai testület majdnem kivétel nélkül jelen volt. Granville grófnő bemutatta Johnson asszonyt, az éjszakamerikai követ nejét; az oszttrák-magyar nagykövet bemutatta gr. Kielmanseggé követségi tengerészeti attachét és Fischart századost, s a porosz nagykövet gr. Galen követségi titkár és Twardowski gyalogsági századost.

— Welcker Károly Teodor, Heidelbergben e hó 10-kén meghalt 79 éves korában. Kitűnő szabadelmű író volt, ki Roctekkel társaságban a „Der Freisinnige”-t szerkeszté, s a Staatslexikont dolgozta.

— Madrid, márcz. 11. A cortes a sajtóvétségek amnestiálására vonatkozó törvényjavaslatot vita nélkül elfogadta.

— Madrid, márcz. 12. A bizottság, mely Orense, Piedad és másokból áll, vasárnapra az ujonczosági összeírás eltörlésének érdekében nagy manifestációt hirdét. Az „Imparcial” jelenti, hogy a vezérlo junta Serranótól kérvényezni fogja, miszerint a cabinetben a demokratikus elemnek is engedjen befolyást.

— Amerikai ügyek. Mint Washingtonból márcz. 8-ról távirják, Grant elnök a congressust azon régi törvény eltörlésére szólítá tel, mely a kincstári tisztkeknek megtiltja a kereskedelmi üzletekben való részvételt, mivel emellőgva Stewart nem fogadhatja el a kincstártitkári állást. Sumner a senatusban ellenzé ama törvénynek minden tanácskozás nélküli gyors eltörlését, s ennek következtében Stewart benyújtá lemondását.

— Washington, márcz. 11. Washbourne és Schofield miniszterek visszaléptek. — Fisch államtitkárrá, Rawlins hadügyminiszteré, Boutwell pénzügyminiszteré és Washbourne párisi követé nevezettek ki.

Legujabb.

— Pest, márcz. 13. Eddig történt 29 választás; ezek közül 20 jobboldali, 7 baloldali 2 szélső.

— A hivatalos lap szerint a magyar testőrséghez 10 tag kinevezetett.

— Temesvár városa központi bizottmányát a kormány feloszlatta; s oda Ormos alispánt nevezte ki kormánybiztosul.

— Szamosújvár, márcz. 13. Az itteni 315 szavazó közül 306 Simay Gergelyt, 301 Gajrágó Salamont választotta meg.

— Athenből írják: György király tudatta minisztereivel, hogy az új kamarák megnyitása után egy hóra eltávozik Görögországból, és Európa tóvárosait fogja meglátogatni. Távoilte alatt Olga királynő viszi a regensséget.

— A Turini „Gazetta del Popolo”, nagyon elterjedt lap így szól a mi választási mozgalmainkról: „Magyarország egyre bánalazzak és öldösik egy-mást a választói csatákban, olyannyira, hogy már-már alig érti a világ, mily vérmérsékleti és műveltségi fokhoz tartozik a magyar nép. Igazi iszonyúság!”

Kereskedelem, ipar és gazdaszat.

— Debreczen, márcz. 15. Az esőzés folytonos, főleg tegnap egész nap esett, délután pedig ömlött az eső; s e miatt feneketlenek lévén az utak: szinte senki sem jön be és semmit sem hoznak a piacra s a mai sertésvásár is igen csekély volt. Ma is egész délig lanyházott az eső.

Nyiltter.

Weber Janos Debreczenben ajánlja:
fűszer, anyag és festékkereskedését és a HOFF-féle maláta-készítmények raktárát.

Légcső-gyulladás, köhögés, gyomor-gyöngeség és erő-vesztés megeliki gyógyulásukat a valódi gyógytápszerek alkalmazása által.

HOFF JANOS udvari szállító ur központi raktárának Bécsben, Kärtnerring, Nr. 11.

Belóvár, 1869. január 29. Már 5 év óta mell- és gyomor-gyöngeségben szenvedve, rövid idő előtt ehhez még eros köhögés, légcső-gyulladás, álom- és étvágytalanság is járult. Miután önnek maláta-gyártmányai, a mint tudom, oly rendkívül sokaknak tarták meg életüket, s hasonló esetekben a teljes egészséget ismét visszaadták, ennél fogva azok iránt a legnagyobb bizalommal viseltetem, s kérek egy szállitmányt önnek gyöngerejü maláta-kivonat-egészség-söréből és maláta-egészség-csokoládéjából. Novák András, cs. k. törzs-örmeister. — Párisból az „Univers. israélita” címü francia lap szerkesztőjétől: Kötelességemnek tekintem, önnek leg-élénkebb megelégedésemet kijelenteni, melyet maláta-gyártmányainak élvezete már hónapok óta éreztet vellem. Már 3 év óta, s nevezetesen a téli időny alatt, nagymérvü légcső-bajban szenvedve, egészség-sörének használata ismét helyreállítá egészséget. Eróm viszsztatért. Valahányszor este, lefekvés előtt, egy pohárral megittam e kitűnő készítményből, melegen, egész éjjel nyugodt valék, míg előbb makacs köhögésem, álmsimától rendszeren megfosztott. E jótékonyágért nem lehetek elég hálával. Block S., az „Univ. isr.” igazgatója Párisban. — Kérek egy szállitmányt köhögés-öldő czukorkáiból Pjehow, Majewsky Math., született báró Hönningnő.

Az egyedül valódi Hoff-féle maláta-kivonat-egészség-sör, maláta-egészség-csokoládé, maláta-kivonat-czukorkák csak Bécsben kaphatók, Kärtnerring 11, s az üveg címéjén rendszeren JOHANN HOFF névalírásalátható.

Árak: maláta-kivonat-egészség-sör, üvegben csomagolással, 6 üveg 3 frt 70 kr., 13 üveg 7 frt, 28 üveg 14 frt, 58 üveg 27 frt 30 kr., 120 üveg 55 frt. Maláta-egészség-csokoládé 1. sz. 1 font 2 frt 40 kr., 2. sz. 1 frt 60 kr., 5 fontnál 1/2 font ingyen, 10 fontnál 1/4 font. — Maláta-csokoládé-por csecsemők számára a hiányzó anyatej pótlására, 80 és 40 kr. — Mell-maláta-czukorkák 60 és 30 kr. — Mindezen árak csak helyben Bécsben érvényesek.

Raktár Debreczenben, Rotschnek V. Emil gyógyszerész urnál.

— A kik sorsjegyeket szeretnek vásárolni: ezeknek figyelmébe ajánlitatik a Steindecker & Comp. bankház Hamburgban, a mely bárhova pontosan szolgál sorsjegyekkel, és legközelebb is jelentékeny nyereményeket fizetett ki.

Az orsz. gőzhajó-társaság érdekében.

A népek anyagi jólétének, s ezzel egyidejűleg szellemi gyarapodásának is fő tényezője az ipar, kereskedelem, és ezeknek élete a forgalom, mely nem csak nemzeti: hanem nemzetközi a culturnépek világpiaczn. Ki a mennyit hoz ide, aránylag annyi hasznot és jólétet élvez otthon, s azon arányban terjesztheti és elégitheti ki anyagi ügy, mint szellemi szükségéit. — Mióta az alkotmányos lét szabad légkörű árasztott szét határaink közt, a szabad társulás határon alatt a vállalkozási szellem oly forgalmi szükségleteket mutat, melyeknek a létező közlekedési eszközök telényire sem képesek megfelelni. Hogy azonban a gazdaszat és ipar, ezen új lendülete örvedetessé válhassék, különösen teherszállító vízi közlekedési eszközöknek megfelelő szaporítása mulhatlan szükségessé vált.

Ha a kereskedelmi forgalomnak nagymérvüvé vált szükségleteit pontosan felszámítjuk, s ha ezzel szembe tekintetbe veszszük a létező összes gőzhajózási társulatok és közegek szállitási képességét, — a különbség káros aránytalanságot fog felmutatni, s mathematicai pontossággal jövőnk azon eredményre, hogy forgalmi és szállitási szükségleteinket a létező közlekedési eszközökkel megbírni képesek nem vagyunk. Ily körülmények közt tehát a legnagyobb örömmel jelezzük egy új hasznos vállalatnak: az országos gőzhajózási társaságnak folyó évi február 27-kén történt megalakulását. Ezen társulat egyelőre kizárólag a teher-szállitás minden nemét fogja a Dunán és mellékfolyóin gyakorolni. A vállalat élén allanak Zichy Jenő gróf mint elnök, Luczenbacher János mint igazgató tanácsos, ki a gőzhajózás terén elismert jó nevet vivott ki magának, Houchard Ferencz, ki jelen társaságnak egyik éltető eleme, ki köztudomásilag a legnehezebb országos anyagi viszonyok közt teremtette a magyar gőzhajó társaságot s így e téren a concurrentiát csüggedetlen lélekkel ő kezdte meg, továbbá Wass Samu gróf, Pulszky Ferencz, Türr István tábornok, Kanicz Mór, Brett Alfréd és Breusing A. H. Londonban és

